

Modernizovaná politika súdržnosti: strednodobé preskúmanie

Iniciatívu *Modernizovaná politika súdržnosti: strednodobé preskúmanie* predstavila Európska komisia (EK) 1. apríla 2025 v rámci preskúmania svojej politiky kohézie v polovici trvania obdobia.

Cieľom iniciatívy je **motivovať členské štáty (ČŠ) k preprogramovaniu zdrojov politiky súdržnosti** obdobia 2021-2027 na podporu nových priorít EÚ. EK vníma strednodobé preskúmanie programov ako kľúčovú príležitosť na aktualizáciu programov politiky súdržnosti v súlade s novými výzvami, ktorým EÚ čelí. Zároveň je tento návrh vnímaný ako **základ pre diskusiu o budúcom viacročnom finančnom rámci EÚ po roku 2027**.

Dokument vyzýva krajiny EÚ, aby svoje **programy súdržnosti prispôbili tak, že budú investovať do strategických priorít EÚ**, ktorými sú: posilnenie konkurencieschopnosti Európy a odstránenie rozdielov v oblasti inovácií, podpora obranného priemyslu a východných pohraničných regiónov, rozšírenie cenovo dostupného bývania, zvýšenie odolnosti vodných zdrojov a podpora energetickej transformácie.

Iniciatíva by ČŠ mala umožniť **premiestniť zdroje kohéznej politiky v prospech nových priorít EK** formou navýšenia zálohovej platby na 30% a v špecifických prípadoch o dodatočných 4,5%, resp. 9,5%, zvýšiť mieru spolufinancovania projektov zo zdrojov EÚ až do výšky 100% a predĺžiť oprávnenosť výdavkov až do konca roka 2030.

Z hľadiska napĺňania cieľa 4 politiky súdržnosti – **Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa vykonávajúca Európsky pilier sociálnych práv** je **kľúčová predovšetkým tretia priorita dokumentu rozšírenie cenovo dostupného bývania**. EK v tejto súvislosti navrhuje umožniť krajinám EÚ zdvojnásobiť plánované investície v rámci politiky súdržnosti do tejto oblasti. ČŠ by zároveň mohli využiť financovanie prostredníctvom nového finančného nástroja zriadeného spoločne s Európskou investičnou bankou (EIB). Pripravovaný nástroj bude kombinovať financovanie súdržnosti so zdrojmi EIB a iných medzinárodných finančných inštitúcií, ako aj národných podporných a komerčných bánk.

Otvorenou je rovnako aj **otázka možných investícií do zručností v strategických sektoroch obrany a priemyslu**. V tejto súvislosti sa má v zmysle návrhu uľahčiť rozvoj zručností v obrannom priemysle poskytovaním ďalších možností flexibility prostredníctvom zaradenia novej priority do nariadenia o ESF+.